

такого відділу не було. Художньо-промисловий відділ галереї комплектувався із творів російської художньої промисловості.

Картинна галерея м. Києва була відкрита 12 листопада 1922 р. Важливими завданнями початкового етапу її діяльності стали: інвентаризація фондів з метою завершення систематизації власної експозиції та для виокремлення картин, які не стосувалися профілю музейного закладу, задля їхнього передання до інших музеїв; формування інвентарного опису, видання каталогу і короткого путівника галереї.

Документація музею, зокрема «Цілева установка та завдання Київської картинної галереї» за 1925 р., свідчать про використання працівниками галереї історико-хронологічного методу експонування музейних предметів. Картини групувалися у певній хронологічній послідовності. Картинна галерея планувала поповнити власний фонд творами західноєвропейських митців, які були викладачами російських художників. Художньо-промисловий відділ планувалося розвивати шляхом залучення до його фондів предметів різних галузей виробництва, наочної демонстрації етапів його розвитку (поєднання історії виробництва з тогочасними умовами, як в техніці, так і в художній формі). Виконання цієї програми уможлиблювалося лише за умови відповідного фінансування на придбання колекцій, збільшення кількості штатних працівників та ін.

У період 1924–1925 рр. художньо-промисловий відділ галереї продовжував роботу з удосконалення експозиції, розширення її за рахунок музейних предметів, які зберігалися у запасниках. Одночасно проводився опис і систематизація збірки, провітрювання та чищення тканин, а також їхнє маркування.

Отже, на початковому етапі функціонування у м. Києві Картинної галереї її працівники розгорнули роботу з вивчення і впорядкування музейних предметів у її фондах. Постійно діюча експозиція формувалася з використанням історико-хронологічного, тематичного принципів експонування музейних предметів. Здійснені заходи стали важливим підґрунтям для розгортання науково-дослідної, екскурсійно-виставкової, популяризаторської діяльності.

Братков М.О.
НТУ «ХПІ»

ТАРАС ГРИГОРОВИЧ ШЕВЧЕНКО ЯК ДІЯЧ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Тарас Шевченко – видатний український поет, прозаїк, драматург, художник і громадський діяч. Він був людиною універсальних обдарувань та інтересів. Все його життя і творчість були присвячені українському народу. Поет мріяв про ті часи, коли його батьківщина буде незалежною суверенною державою, коли в Україні шануватимуться мова, культура та історія народу, а люди будуть щасливими.

Тарас Григорович також є одним з найвидатніших майстрів українського образотворчого мистецтва. Він працював у галузях станкового живопису, графіки, монументально-декоративного розпису та скульптури, досконало володів технікою акварелі, олії, малюнка олівцем і пером. Він є автором понад тисячі мистецьких творів.

Ім'я Тараса Шевченка відоме в усьому світі: у багатьох країнах йому встановлені пам'ятники, його твори перекладені майже на всі мови світу, його ім'ям в Україні названі навчальні заклади, театри, вулиці, міста. Нині він є символом незалежної України, а за більшовицьких часів його намагалися перетворити на символ радянської України. Тарас Шевченко вивів українську культуру на вищий щабель розвитку, сміливо підкреслюючи її національну самобутність. Творчість Т. Шевченка нерозривно пов'язана з народною творчістю. Він активно використовував український фольклор, сміливо черпав з усної творчості ідеї, образи, сюжети, ритміку. Т. Шевченко не просто застосовував елементи народної творчості, що було властиве його попередникам і сучасникам-романтикам, а «вплітав» їх у власні думи й слова. Поезія автора "Кобзаря" була надзвичайно близькою до народної пісні і водночас відмінною від неї. Творчість Т. Шевченка уже в 1860-х роках позитивно вплинула на частину молодого інтелігенції, врятувала її від денационалізації, збудила її до активних дій. Духовна спадщина поета має велику етноконсолідуючу силу, позитивно впливає на формування психології соборності української нації.

Велетенський внесок творчості Т. Шевченка і в тому, що вона відбивала національний менталітет українців, впливала на їх національну свідомість у ХІХ – ХХ ст. І сьогодні, на початку ХХІ ст., роль творчості поета в цьому напрямі зростає. Творчість Шевченка за широтою охоплення життя свого народу і загальнонаціональної значущості була художнім феноменом, який відповідав рівню поезії, скажімо, Пушкіна в російській, Міцкевича в польській або Петефі в угорській літературі. Світова велич Т. Шевченка визначається його місцем у світовому літературному процесі, внеском у загальнолюдську скарбницю культури. Тарас Григорович зробив велетенський внесок у пробудження і формування національної свідомості українського народу, в розвиток української та світової культури. Ідеї, думки, вся творчість Шевченкового генія є тим живим феноменом, який далі розвивається вже в свідомості українського суспільства.

Варич А.О., Дьяченко В.С., Савич А.В.
НМетАУ

УТВОРЕННЯ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ КИРИЛО-МЕФОДІВСЬКОГО ТОВАРИСТВА

У січні 1846 р. в Києві виникла таємна суспільно-політична організація – Кирило-Мефодіївське братство. Спочатку ця організація сформувалась навколо